

Nový stavebný zákon: odmietajú experimentovanie

Stavebná komora SR považuje predbežný návrh nového stavebného zákona za neprijateľný. K jeho aktuálnej pripravovanej verzii, ktorú posudzujú odborníci, má vážne výhrady a neodporúča pokračovať na jej dokončení. Oproti tomuto návrhu podľa komory nateraz viac vyhovuje novelizácia súčasného stavebného zákona.

Stavebná komora tvrdí, že predložený návrh stavebného zákona prináša viac nejasností a problémov ako riešení. Nesplňa dlhoočakávaný cieľ dosiahnuť konečne jednoduchý, jasný a vykonateľný stavebný zákon a vrátenie systému do stavebníctva, jeho školstva a sekundárne aj hospodárstva.

Zástupcovia stavebnej komory sú presvedčení, že nový stavebný zákon má byť skutočne nový a že to nebude len ďalší experiment. „Považujeme za nevyhnutné, aby bol zákon jednoznačný, vyžadoval kvalifikáciu a odbornosť, jej zvyšovanie a pravidelné aktualizovanie na všetkých stupňoch prípravy, schvaľovania, vykonávania, kontroly, údržby a spravovania stavieb,“ uvádza prezident Stavebnej komory SR Ivan Pauer.

Ako dopĺňa I. Pauer, pri príprave návrhu nového zákona je potrebné o.i. jasne definovať a sprehladniť práva, povinnosti a zodpovednosť za výkon jednotlivých činností v celom stavebnom procese.

(ik)

Nálada v stavebníctve sa v úvode roku zhoršila, nadol ju stiahli objednávky

Nálada stavebných firiem sa v úvode roku zhoršila, indikátor dôvery v stavebníctve sa v januári 2018 oproti vlaňajšiemu decembru znížil o 3 body. Za zhoršením boli nepriaznivejšie hodnotenia celkovej úrovne objednávok.

[> s. 2](#)

Stavebná produkcia na Slovensku vlani vzrástla medziročne o 2,9 perc.

Stavebná produkcia na Slovensku sa za rok 2017 oproti predvlaňajšku zvýšila o 2,9 percenta a dosiahla objem 5,179 miliardy eur. Výkony odvetvia realizované v tuzemsku sa vlani zvýšili o 3,8 perc. na 4,948 mld. eur.

[> s. 4](#)

Tržby v stavebníctve v decembri vzrástli o 4,5 perc., za celý rok o 3,6 perc.

Tržby v slovenskom stavebníctve v medziročnom porovnaní stále rastú. Vlani v decembri sa oproti záveru roku 2016 zvýšili o 4,5 percenta, za celý minulý rok vzrástli medziročne o 3,6 perc.

[> s. 5](#)

Normy v stavebníctve – február 2018

Mesačník slovenského stavebníctva publikuje informácie o nových slovenských technických normách vydaných v sektore stavebníctva a výstavby.

[> s. 14](#)

Konjunkturálne prieskumy

Nálada v stavebníctve sa v úvode tohto roku zhoršila, nadol ju stiahli objednávky

Nálada stavebných firiem sa v úvode roku zhoršila. Indikátor dôvery v stavebníctve, ktorý hovorí, ako stavebné podniky vnímajú svoju situáciu a aké sú ich očakávania na najbližšie tri mesiace, sa v januári 2018 oproti vlaňajšiemu decembru znížil o 3 body a dosiahol hodnotu -4 percentuálne body (p.b.).

Oznámil to Štatistický úrad SR, ktorý dodal, že za zhoršením boli nepriaznivejšie hodnotenia celkovej úrovne objednávok. Aktuálny výsledok prevyšuje dlhodobý priemer o 21 bodov. Indikátor dôvery je aritmetický priemer súčtu dopytu a očakávanej zamestnanosti, poznamenáva štatistický úrad.

Indikátor dôvery v stavebníctve sa vlní vyvíjal kolísavo. V januári 2017 sa nálada stavebných firiem v porovnaní s decembrom 2016 zhoršila o 4,5 bodu, vtedy jej nepriala zamestnanosť v odvetví. Vo februári indikátor oproti predošlému mesiacu klesol o ďalšie 3 p.b., keď ho nadol popri zamestnanosti stiahlo aj hodnotenie úrovne objednávok. V marci a v apríli sa nálada v sektore vďaka zákazkám zlepšila zhodne o 1,5 bodu, v máji ju hodnotenie úrovne objednávok znovu pribrzdiť (-2,5 p.b.). V júni ju zákazky potiahli nahor (o 3,5 bodu) a v júli zasa stiahli o 0,5 p.b.

V auguste sa indikátor dôvery v odvetví zásluhou zamestnanosti zvýšil o 0,5 bodu, v septembri zasa náladu v stavebníctve potiahli objednávky, pričom indikátor stúpol o 1,5 p.b. Za októbrovým rastom o 4,5 p.b.

bola znovu zamestnanosť. V novembri indikátor o 3,5 p.b. stiahli nadol objednávky a zamestnanosť, no už v decembri náladu v stavebníctve o 1,5 p.b. znovu zlepšili hodnotenia celkovej úrovne objednávok a očakávanej zamestnanosti.

Na najnižšiu hodnotu od júna 2000 nálada v sektore spadla v novembri 2012. Vývoj indikátora dôvery v stavebníctve sleduje štatistický úrad od roku 1997, na historicky najnižšej úrovni bol v druhej polovici roku 1999.

Indikátor trendu stavebnej aktivity sa zlepšil

Indikátor trendu stavebnej aktivity za posledné tri mesiace sa v januári oproti stavu vlni v decem-

bri zlepšil o 7 bodov na 31 p.b. Zvýšenie stavebnej aktivity zaznamenalo 35 percent respondentov, jej zníženie uviedlo 19 perc. a 46 perc. podnikov ju posudzovalo ako nezmenenú.

Hodnotenie terajšej celkovej úrovne objednávok sa v januári oproti decembru zhoršilo o 4 body na -16 p.b., a to najmä v spoločnostiach, ktoré realizujú inžinierske stavby. Za nedostatočnú ju označilo 22 perc. firiem, za dostatočnú 75 perc. a pre 3 perc. oslovených bola súčasná úroveň objednávok viac ako dostatočná.

Medzi najvýraznejšie faktory, ktoré momentálne obmedzujú rast stavebnej produkcie, 43 perc. respondentov zaradilo poveternostné podmienky, 38 perc. nedostatočný dopyt, 32 perc. finančné obmedzenia, 18 perc. nedostatok zamestnancov a 3 perc. nedostatok materiálu alebo mechanizmov.

Stavebné podniky v konjunkturálnom prieskume štatistického úradu ďalej uvádzajú vysokú konkurenciu, nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, platobnú nedisciplinovanosť odberateľov, netransparentnosť verejných obstarávaní a sezónnosť. Bariéry rastu v súčasnosti nepociťuje 16 perc. firiem (v decembri sa tak vyjadrilo 19 perc. subjektov, v novembri 22 perc.).

Horší výhľad zamestnanosti

Očakávania respondentov pri odhadoch vývoja zamestnanosti sa medzimesačne zhoršili. Konjunkturálne saldo očakávaného počtu zamestnancov – rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi hodnoteniami stavebných spoločností vyjadrenými v percentách, sa znížilo o 2 body na 8 p.b. V nasledujúcich troch mesiacoch znižovanie stavu zamestnanosti predpokladá 16 perc. oslovených, o stabilizovanom vývoji uvažuje 72 perc. a so zvyšovaním ráta 12 perc. organizácií.

Konjunkturálne saldo očakávaných cien stavebnej produkcie v nasledujúcich troch mesiacoch sa v januári oproti decembru zvýšilo o 8 bodov na 26 p.b., predovšetkým v podnikoch, ktoré vykonávajú inžinierske stavby a špecializované stavebné práce. Zvýšenie cenovej hladiny svojej produkcie očakáva 24 perc. odpovedajúcich, so zmeňami cien neuvažuje 71 perc. a ich zníženie predpokladá 5 perc. subjektov.

Stavebným podnikom sa darí

Hodnotenia ekonomickej situácie stavebných podnikov vyjadrené konjunkturálnym saldom (29 p.b.) sa v januári oproti predošlému mesiacu zlepšili (rast o 3 body). So

Nálada v stavebníctve a jej komponenty Rok 2018: saldá mesačných otázok¹ a zložený indikátor dôvery v stavebníctve²

ukazovateľ	jan.
Indikátor dôvery v stavebníctve	-4,0
Zložky indikátora:	
- súčasná úroveň objednávok	-16
- očakávaný počet zamestnancov	8
Ostatné otázky	
trend stavebnej aktivity	31
limitujúce faktory ³ :	
- žiadne	16
- nedostatočný dopyt	38
- nevyhovujúce poveternostné podmienky	43
- nedostatok zamestnancov	18
- nedostatok materiálu a / alebo mechanizmov	3
- finančné obmedzenia	32
- iné faktory	5
Očakávané ceny stavebnej produkcie	26
Zabezpečenie činnosti v mesiacoch	11
Ekonomická situácia	29
Očakávaná stavebná aktivita	29

¹ Saldo: rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi hodnoteniami respondentov vyjadrenými v percentách (sezónne očistené)

² Indikátor dôvery je aritmetický priemer súčtu dopytu a očakávanej zamestnanosti

³ Nie sú sezónne očistené
Zdroj: Štatistický úrad SR

zlepšením ekonomickej situácie firmy počíta 24 perc. respondentov, zmeny vo vývoji nepredpokladá 61 perc. a zhoršenie stavu očakáva 15 perc. spoločností.

Pri hodnotení očakávanej stavebnej aktivity v nasledujúcich troch mesiacoch konjunkturálne saldo vzrástlo v januári oproti decembru o 9 bodov na 29 p.b., najmä zásluhou podnikov, ktoré realizujú inžinierske stavby a špecializované stavebné práce. Zvýšenú stavebnú aktivitu odhaduje 27 perc. subjektov, ustálenie na terajšej hladine očakáva 49 perc. a jej zníženie predpokladá 24 perc. respondentov.

Práce priemerne na 11,3 mes.

Na základe objednávok majú stavebné firmy zabezpečenú prácu priemerne na 11,3 mesiaca. Najvyššiu zásobu práce podľa veľkostných kategórií majú spoločnosti s 500 a viac zamestnancami (20,7 mes.), z hľadiska výrobného zamerania podniky uskutočňujúce inžinierske stavby (13,4 mes.). Z územného hľadiska majú najviac zmluvne potvrdených objednávok respondenti so sídlom v Bratislavskom kraji (19 mes.) a najmenej v Trnavskom (4,2 mes.) a Banskobystrickom kraji (4,1 mes.).

Konjunkturálny prieskum, zameraný na zhodnotenie aktuálnej situácie v ekonomike

stavebných podnikov a na očakávaný vývoj vybraných ukazovateľov na najbližšie trojmesačné obdobie, vykonáva štatistický úrad každý mesiac. V januári 2018 sa na ňom zúčastnilo 349 subjektov, ktoré reprezentujú celé odvetvie stavebníctva.

Na objektívnejšie posúdenie vývoja sú odpovede, získané konjunkturálnym prieskumom, spracované ako vážený aritmetický priemer. Ako váhy sú použité hodnota stavebnej produkcie a pri hodnotení ukazovateľov z oblasti zamestnanosti počet zamestnancov respondentov.

Nálada v slovenskej ekonomike sa v januári zhoršila

Nálada v slovenskej ekonomike sa v úvode tohto roku zhoršila. Indikátor ekonomického sentimentu v januári oproti hodnote z predošlého mesiaca klesol o 2,4 bodu na úroveň 100,6 bodu, a to najmä v dôsledku zníženia dôvery v priemysle a stavebníctve, pokračoval štatistický úrad. Aktuálne indikátor zostáva za hodnotou dlhodobého priemeru o 3,2 bodu a za výsledkom rovnakého obdobia minulého roka o 2,6 bodu.

Indikátor dôvery v priemysle sa v januári oproti decembru znížil o desať bodov na hodnotu -4,7 bodu vplyvom negatívneho vývoja všetkých zložiek – očakávanej produk-

cie na nasledujúce tri mesiace, stavu zásob hotových výrobkov a počtu objednávok.

Indikátor dôvery v obchode vzrástol v januári v porovnaní s decembrom o 2,4 percentuálneho bodu na 23,7 bodu vplyvom pozitívneho hodnotenia očakávaných podnikateľských aktivít a stavu zásob. Indikátor dôvery v službách v januári po dvojmesačnom poklese opäť vzrástol. Jeho hodnota 4,3 bodu sa v porovnaní s decembrom zvýšila o 5 bodov. Vývoj indikátora bol ovplyvnený priaznivými hodnoteniami najmä dopytu za posledné tri mesiace, ale aj očakávaného dopytu, pričom podnikateľskú situáciu respondenti hodnotili negatívnejšie.

Spotrebiteľská atmosféra sa v januári t.r. oproti predošlému mesiacu zlepšila. V úvode roku sezónne očistený indikátor spotrebiteľskej dôvery vzrástol o 1,7 bodu na -3,7 bodu. Nepriaznivý vývoj v očakávanej nezamestnanosti bol prevážený priaznivým vývojom ostatných zložiek – odhadovaný vývoj finančnej situácie a perspektívy úspor v domácnosti, očakávaný vývoj ekonomickej situácie. Respondenti boli o 3,5 bodu optimistickejší ako v rovnakom období vlani a aktuálny výsledok prevyšoval i dlhodobý priemer, dodal štatistický úrad.

(sn)

□

Úroveň objednávok (podľa hodnotenia stavebných firiem v januári 2018¹)

	2017												2018 jan.
	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	
Stavebníctvo celkovo (sezónne očistené)	-18	-21	-18	-13	-18	-12	-13	-13	-11	-10	-14	-12	-16
Podniky podľa klasifikácie stavieb													
> výstavba budov	6	-9	-4	3	3	11	11	10	17	19	-10	-13	-13
- výstavba obytných budov	-49	-49	-24	-36	-30	-44	-34	-30	-21	0	-3	-20	-18
- výstavba neobytných budov	30	19	19	20	23	30	32	34	33	30	-13	-12	-11
> inžinierske stavby	-25	-27	-27	-23	-20	-19	-19	-15	-14	-14	-7	-9	-19
> špecializované stavebné práce	-39	-31	-32	-32	-26	-27	-21	-28	-28	-33	-21	-25	-24
Podniky podľa veľkostnej štruktúry													
> od 0 do 19 zamestnancov	-40	-47	-45	-35	-29	-21	-20	-24	-15	-27	-20	-24	-24
> od 20 do 99 zamestnancov	-32	-38	-37	-37	-38	-38	-36	-33	-32	-27	-19	-20	-37
> od 100 do 199 zamestnancov	-63	-64	-62	-43	-37	-35	-20	-22	-24	-11	-11	-14	-36
> od 200 do 499 zamestnancov	-18	-21	-16	-21	-7	-8	-6	-10	-9	-6	-9	-18	-11
> 500 a viac zamestnancov	23	23	23	23	23	25	25	25	25	25	0	0	0

¹ Výsledné hodnoty vyjadrujú rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi hodnoteniami respondentov vyjadrenými v percentách

Zdroj: Štatistický úrad SR

Stavebná produkcia

Stavebná produkcia na Slovensku vlni vzrástla medziročne o 2,9 perc.

Stavebná produkcia na Slovensku sa za rok 2017 oproti predvlnajšku zvýšila o 2,9 percenta a dosiahla objem 5,179 miliardy eur. Oznámil to Štatistický úrad SR, ktorý tiež uviedol, že výkony odvetvia realizované v tuzemsku sa vlni zvýšili o 3,8 perc. na 4,948 mld. eur.

Objem prác na novej výstavbe vrátane modernizácií a rekonštrukcií stúpol o 4,7 perc. na 3,499 mld. eur. Stavebné práce na opravách a údržbe boli vyššie o 1,1 perc. a dosiahli 1,364 mld. eur. V štruktúre tuzemskej produkcie sa podiel novej výstavby vrá-

tane modernizácií a rekonštrukcií zvýšil o 0,6 percentuálneho bodu (p.b.) na 70,7 perc., podiel prác na opravách a údržbe tvoril 27,6 perc. Produkcia v zahraničí s objemom 230,4 mil. eur klesla vlni medziročne o 13,2 perc. a na celkovej stavebnej výrobe mala podiel 4,4 perc.

V decembri 2017 sa výkony stavebníctva šiesty mesiac po sebe medziročne zvýšili, a to o 3 perc. na 483 mil. eur, po zohľadnení sezónnych vplyvov boli však o 5,5 perc. nižšie ako vlni v novembri. Produkcia realizovaná stavebnými firmami v tuzemsku sa v decembri medziročne zvýšila o 3,8 perc. na 461,7 mil. eur. Jej podiel sa na celkovej stavebnej výrobe medziročne zvýšil o 0,8 p.b. na 95,6 perc., doplnil štatistický úrad. Vývoj

tuzemskej produkcie ovplyvnilo zvýšenie stavebných prác na novej výstavbe vrátane modernizácií a rekonštrukcií o 2,9 perc. a na 306,4 mil. eur, objem prác na opravách a údržbe vzrástol o 4,4 perc. na 144,6 mil. eur.

„V štruktúre tuzemskej produkcie nová výstavba, vrátane modernizácií a rekonštrukcií, vlni v decembri tvorila 66,4 perc. (o 0,6 p.b. menej ako v decembri 2016). Podiel prác na opravách a údržbe tvoril 31,3 perc.,“ pokračoval štatistický úrad. Z hľadiska výrobného zamerania objem prác na budovách v decembri klesol o 0,3 perc. a na inžinierskych stavbách sa zvýšil o 15,2 perc.. „V rámci tuzemska tvorili práce na budovách 70 perc., inžinierske stavby sa podieľali 30 perc.,“ dodal štatistický úrad. Produkcia realizovaná stavebnými firmami v zahraničí v decembri medziročne klesla o 12,4 perc. na 21,3 mil. eur a jej podiel na celkovom objeme výroby tvoril 4,4 perc.

Produkcia stavebníctva podľa analytika UniCredit Bank Ľubomíra Koršňáka medzištvrtálne stúpila o 2,3 perc., pričom dynamika jej medziročného rastu sa zrýchlila zo 6,3 perc. na 8,1 perc. Stavebníctvo si tak pripísalo najsilnejší medziročný prírastok produkcie od úvodu roku 2016, keď ešte doznievalo dokončovanie čerpania eurofondov v predošlom programovom období.

„Stavebníctvo by v tomto roku malo ťažiť z pokračujúcej konjunktúry v segmente výstavby budov aj z naštartovania výstavby niektorých väčších infraštruktúrnych projektov, napríklad PPP obchvatu Bratislavy,“ uviedol Ľ. Kor-

Stavebná produkcia¹ podľa smerov výstavby – budovy

index (v %), priemerný mesiac roku 2010 = 100²

rok	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
2015	47,5	52,0	56,4	68,1	80,6	88,5	91,9	81,0	97,7	99,7	99,8	104,9
2016	59,5	61,0	66,1	70,9	79,1	80,9	77,4	85,5	87,7	89,5	87,0	92,4
2017	48,2	57,6	69,2	72,5	80,9	84,3	86,6	84,4	89,7	93,8	94,5	92,1

podľa smerov výstavby – inžinierske stavby

index (v %), priemerný mesiac roku 2010 = 100²

rok	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
2015	37,7	41,9	76,3	91,6	118,4	139,3	138,5	140,5	156,7	161,0	133,5	121,5
2016	32,6	51,0	52,1	73,9	88,9	123,0	86,1	98,0	107,8	98,6	121,8	80,8
2017	27,3	38,5	65,8	78,1	80,8	116,3	101,4	120,9	109,1	128,3	137,8	93,1

¹ stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami

² v stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami¹

index (v %), priemerný mesiac roku 2010 = 100

rok	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
2015	45,6	50,8	64,6	77,0	92,9	105,0	107,6	100,4	116,9	120,8	112,0	112,1
2016	53,0	60,3	64,3	73,9	84,5	96,1	82,9	91,3	96,0	93,9	99,3	91,4
2017	43,7	53,4	69,8	75,6	82,7	95,6	92,6	97,3	97,2	105,2	108,3	94,1

¹ v stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj stavebnej produkcie SR (v %)

mesiac	2017/2016
január	-17,5
február	-11,4
marec	+8,5
apríl	+2,3
máj	-2,1
jún	-0,5
júl	+11,7
august	+6,6
september	+1,3
október	+11,9
november	+9,1
december	+3,0
celoročne	+2,9

Zdroj: Štatistický úrad SR

šňák. Naopak, tento rok sa pravdepodobne neodovzdá do prevádzky žiaden nový úsek diaľnic. „To by čísla stavebníctva mohlo mierne znižovať (cez bázický efekt), keďže ku koncu výstavby je stavebná produkcia zvyčajne vyššia ako na jej začiatku, keď majú prevahu prípravné alebo štartovacie práce. V úhrne by si však malo stavebníctvo aj v tomto roku udržať mierny medziročný nárast produkcie,“ očakáva Ľ. Koršňák.

Rast priemyselnej produkcie na Slovensku sa vlní spomalil

Produkcia v priemysle na Slovensku v roku 2017 spomalila svoju dynamiku. Podľa štatistického úradu priemyselná produkcia vlní medziročne stúpila o 4,1 perc., kým v roku 2016 dosiahla rast o 4,8 perc.. Vlní v decembri priemyselná produkcia dokonca me-

dziročne klesla o 1,1 perc., oproti novembrovému rastu o 6,2 perc.. Medzimesačne sa po zohľadnení sezónnych vplyvov priemyselná produkcia v decembri oproti novembru znížila o 2,6 perc.

Pod decembrový výsledok priemyselnej produkcie sa podpísal najmä vývoj v kľúčovom automobilovom priemysle. „Jeho výkon sa v decembri výraznejšie prepadol, vymazal zisky z predchádzajúcich mesiacov a vrátil sa približne na augustovú úroveň,“ vysvetlil Ľ. Koršňák. Ako však dodáva, dôvod na paniku zatiaľ nie je. Pravdepodobnou príčinou decembrového poklesu automobilového priemyslu boli plánované odstavky v dôsledku prípravy produkcie na novú výrobu vo Volkswagene, ktoré budeme pozorovať pravdepodobne ešte aj v číslach za január.

K poklesu priemyslu opäť prispela aj spotrebná elektronika. „Dlhodobý trend, ktorý v

sektore pozorujeme, v najbližších mesiacoch vyústi do zatvorenia jedného z dvoch závodov Samsungu na Slovensku,“ konštatuje Ľ. Koršňák. Dôvodom môže byť aj útlm na trhu s televízormi v Európe, ktorému podľa analytika chýba modernizačný impulz podobný tomu pred desaťročia, keď sa z CRT technológie prechádzalo na LCD televízory.

Ďalší vývoj priemyslu SR však vidia analytici optimistickšie. Pozitívne vyhliadky podporujú podľa analytika Tatra banky Boris Fojtíka aj historické maximá vo vývoji indexu nákupných manažérov v eurozóne. „To, čo automobilový priemysel pribrzdí v januári, by svojou následnou expanziou mal výrazne kompenzovať počas roku 2018. Očakávame, že aj vďaka tomuto odvetviu by sa rast priemyslu v tomto roku mohol oproti vlaňajšku zdvojnásobiť,“ dodal B. Fojtík.

□

Tržby, zamestnanci, mzdy

Tržby v stavebníctve SR v decembri vzrástli medziročne o 4,5 perc., za celý rok o 3,6 perc.

Tržby v slovenskom stavebníctve v medziročnom porovnaní stále rastú. Vlní v decembri sa oproti záveru roku 2016 zvýšili o 4,5 percenta. Oznámil to Štatistický úrad SR, ktorý dodal, že po sezónnom očistení decembrové príjmy stavebných firiem na Slovensku zaostali za vlaňajším novem-

brom o 2,9 perc. Za celý minulý rok sa tržby v stavebníctve zvýšili medziročne o 3,6 perc. V roku 2016 klesli v medziročnom porovnaní o 13,6 perc.

Tržby za architektonické a inžinierske činnosti sa vlní v decembri medziročne znížili o 3,5 perc. (v novembri klesli o 8,3 perc., za celý minulý rok za rokom 2016 zaostali o 1,8 perc.). Tržby za činnosti v oblasti nehnuteľností v decembri vzrástli medziročne o 8,2 perc. (v novembri sa zvýšili o 11,2 perc., celoročný prírastok bol vlní 5,2 perc.). Decem-

Vývoj tržieb v stavebníctve SR (v %)

mesiac	2017/2016
január	-12,5
február	-7,9
marec	+7,7
apríl	+0,4
máj	+2,3
jún	+0,4
júl	+8,9
august	+5,7
september	+3,8
október	+11,3
november	+6,3
december	+4,5
celoročne	+3,6

Zdroj: Štatistický úrad SR

Produktivita práce na zamestnanú osobu¹, nominálna a reálna mzda

index (v %), rovnaké obdobie predchádzajúceho roku = 100

Ukazovateľ	2017											
	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
Produktivita práce ² na zamestnanú osobu	82,3	89,4	108,4	101,3	94,7	96,2	110,8	102,3	96,5	107,2	106,8	99,4
Nominálna mesačná mzda	101,9	102,2	105,0	103,1	104,1	100,7	102,3	104,3	102,6	105,6	102,4	100,4
Reálna mzda	101,2	101,0	104,0	102,3	103,0	99,7	100,9	102,8	101,0	103,8	100,5	98,5

¹ Zo stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami, bez stavebných závodov nestavebných podnikov

² V stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

Zdroj: Štatistický úrad SR

brové tržby priemyslu medziročne klesli o 0,7 perc. (v novembri vzrástli o 3,9 perc., za celý vlašajšok medziročne stúpili o 2,9 perc.).

Zamestnanosť v stavebníctve SR sa v decembri 2017 zvýšila v medziročnom porovnaní o 3,6 perc., za celý vlašajšok oproti roku 2016 stúpila v priemere o 2,5 perc. Predviani zamestnanosť v odvetví vzrástla medziročne o 1,2 perc. Za zamestnané osoby štatistický úrad považuje zamestnancov a podnikateľov (bez vypomáhajúcich osôb v domácnosti).

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v stavebníctve sa v decembri 2017 zvýšila medziročne o 0,4 perc. a dosiahla 703 eur (v novembri vzrástla o 2,4 perc. pri mzde 734 eur). Za celý vlašajšok oproti roku 2016 sa nominálna mzda zvýšila v priemere o 2,9 perc. na 670 eur. Predviani mzda v odvetví medziročne stúpila o 3 perc. na 651 eur.

Produktivita práce, meraná stavebnou produkciou na zamestnanú osobu, sa za vlašajšok oproti roku 2016 zvýšila o 0,4 perc. Priemerná reálna mesačná mzda v stavebníctve sa minulý rok v decembri znížila medziročne o 1,5 perc. (v novembri vzrástla o 0,5 perc.), za celý vlašajšok oproti roku 2016 stúpila v priemere o 1,6 perc. Predviani sa v medziročnom porovnaní zvýšila o 3,5 perc.

(sn)

□

Vývoj indexov v stavebníctve

Tržby za vlastné výkony a tovar, stavebná produkcia a ceny stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve

index (v %), rovnaké obdobie predchádzajúceho roku = 100¹

2017

Ukazovateľ	jan.	febr.	mar.	apríl	máj	jún	júl	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
Tržby za vlastné výkony a tovar ²	87,5	92,1	107,7	100,4	102,3	100,4	108,9	105,7	103,8	111,3	106,3	104,5
Stavebná produkcia ^{2 3}	82,5	88,6	108,5	102,3	97,9	99,5	111,7	106,6	101,3	111,9	109,1	103,0
Ceny stavebných prác	101,3	101,8	102,5	103,2	103,1	102,9	102,9	103,5	103,7	103,5	103,9	103,6
Ceny materiálov a výrobkov	101,5	102,0	104,0	104,8	104,1	103,2	102,4	103,3	103,1	103,6	104,9	104,8

¹ V stálych cenách, priemer roku 2010 = 100

² Bez stavebných závodov nestavebných podnikov

³ Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami

Zdroj: Štatistický úrad SR

Retrospektíva uplynulých dní

Investície do komerčných nehnuteľností na Slovensku vlni dosiahli 523 mil. eur

29. 1. 2018

Objem investícií do komerčných nehnuteľností na slovenskom realitnom trhu v druhom polroku vlašajška prevýšil prvú polovicu roku 2017 takmer o 150 miliónov eur. Výška transakcií za druhý polrok dosiahla 336 mil. eur. V roku 2017 tak bolo do komerčných nehnuteľností na Slovensku investovaných dovedna 523 mil. eur, čo predstavuje medziročný pokles o 38 percent. Medziročný prepád podľa odborníkov na nehnuteľnosti čiastočne spôsobil predaj nákupného centra Central v Bratislave v prvej

polovici roku 2016, čo investičný objem vtedy výrazne zvýšilo. Informovala o tom realitná a poradenská spoločnosť CBRE.

Investori boli podľa CBRE vlni najaktívnejší v segmente priemyselných nehnuteľností. Najväčšiu investičnú aktivitu v druhej polovici roku 2017 zaznamenali Trnavskom kraji, kde sa realizovala najvýznamnejšia obchodná transakcia roku vo výške 125 mil. eur, čo predstavovalo 37-percentný podiel. Čo sa týka počtu investičných transakcií, najatraktívnejší bol podľa CBRE už tradične Bratislavský kraj, kde sa realizovalo päť investičných projektov za 98 mil. eur.

Dominantným segmentom v investíciách do komerčných nehnuteľností v roku 2017 bol priemyselný sektor. V tejto oblasti sa

uskutočnili štyri obchodné transakcie v hodnote 217 mil. eur. Obchod v najväčšom objeme 125 mil. eur sa uskutočnila v Galante a bol ním predaj ProLogis parku čínskemu investičnému fondu CNIC Corporation limited. V kancelárskom segmente bolo zasa v posledných šiestich mesiacoch minulého roku preinvestovaných celkovo 21 mil. eur. Znižovanie primárnych výnosov v oblasti komerčných nehnuteľností podľa CBRE pokračovalo aj v druhej polovici vlašajška. V kancelárskom segmente sa tento výnos ku koncu roku 2017 znížil na úroveň 6,25 perc., v priemyselnom segmente na 7,25 perc. a v maloobchodnom segmente na 5,75 perc.

Ceny v decembri 2017

30. 1. 2018

Ceny stavebných prác v decembri 2017 oproti vlašajšiemu novembru klesli o 0,1 percenta, oznámil Štatistický úrad SR. V porovnaní s decembrom 2016 sa zvýšili o 3,6 perc., v priemere od začiatku roku 2017

oproti rovnakému obdobiu predvlnajška vzrástli o 3 perc.

Ceny materiálov spotrebovaných v stavebníctve v decembri 2017 oproti novembri vzrástli o 0,1 perc. V porovnaní s decembrom 2016 stúpili o 4,8 perc., v priemere od začiatku roku 2017 oproti rovnakému obdobiu predvlnajška vzrástli o 3,5 perc.

Ceny priemyselných výrobcov pre tuzemsko v decembri oproti novembri boli vyššie o 0,7 perc. V decembri 2017 v porovnaní s decembrom 2016 stúpili o 2 perc., v priemere od začiatku roku 2017 oproti rovnakému obdobiu predvlnajška vzrástli o 1,9 perc.

Výstavba úsekov D4 a R7 pri Bratislave môže meškať

31. 1. 2018

Výstavba juhovýchodného obchvatu Bratislavy na diaľnici D4 a rýchlostnej cesty R7 medzi hlavným mestom SR a Holicami v celkovej dĺžke 59 kilometrov v rámci projektu verejno-súkromného partnerstva (PPP) sa môže oneskoriť. Dôvodom je meškanie s právou a realizáciou prác.

Informoval o tom minister dopravy a výstavby Ārpád Ārsek bez toho, aby konkretizoval meškanie s dokončením prác. Úseky D4 Bratislava, Jarovce - Ivanka sever - Bratislava, Rača (27 km) a R7 Bratislava, Prievoz - Ketelec - Dunajská Lužná - Holice (32 km) mali byť pôvodne odovzdané do prevádzky postupne v roku 2020.

Koncesionárska spoločnosť Zero Bypass Limited, zložená z členov združenia Obchvat Nula na čele so španielskou spoločnosťou Cintra Infraestructuras Internacional, by sa podľa ministra dopravy mala úplne zamerať na vybudovanie R7 do bratislavského Ružinova a súbežne aj na úseky D4.

„Tiež sme mali meškanie, lebo sme nemali právoplatné stavebné povolenia. Tie boli vydané vlani v septembri. Koncesionár musí predložiť svoje realizačné projekty, robí na nich. Niektoré právoplatné stavebné povolenia boli vydané už pred dvoma rokmi, tam koncesionár zatiaľ nestaval a sme dohodnutí, že od marca pôjde výstavba plným tempom,“ povedal Ā. Ārsek.

Koncesionár by mal mať zazmluvnený všetok stavebný materiál, mal však ťažkosti so zabezpečením subdodávateľov stavebných prác. „Nebudú pracovať s veľkými firmami, budú robiť s malými subdodávateľmi,“ uviedol minister dopravy a výstavby s tým, že koncesionára by to nemalo obmedzovať v čase. „Môžu stavať všetko, všade majú vy-

dané právoplatné stavebné povolenia,“ pripomenul Ā. Ārsek.

Prípadné sankcie za omeškanie musí podľa ministra potvrdiť nezávislý stavebný dozor. „Ak s tým nebudeme súhlasiť, potom sa budeme súdiť, ak sa nevieme dohodnúť inak. O tom je ešte predčasné hovoriť,“ poznamenal minister s tým, že podstatné je, aby sa naplno rozbegli stavebné práce.

Všetky úseky D4 a R7 mali byť hotové v októbri 2020, ale po prvej časti projektu, ktorého súčasťou je aj R7, mali autá jazdiť už v apríli 2020. Koncesionár chcel prvú fázu projektu odovzdať pôvodne do konca roku 2019 a druhú v polovici roku 2020.

Koncesionársku zmluvu pre D4 a R7 podpísal predošlý minister dopravy Roman Brečely so zástupcami koncesionára ešte v máji 2016 a realizáciu projektu oficiálne rozbegli terajší minister dopravy Ā. Ārsek s koncesionárom v októbri 2016. Vtedy sa hovorilo, že stavebné práce sa začnú na jar 2017. Zhotoviteľom projektov dokumentácie a stavebných prác je podnik D4R7 Construction, s.r.o., zložený zo španielskej spoločnosti Ferrovial Agroman a rakúskej firmy Porr Bau.

„Čakáme na marec (2017), keď začnú v plnom rozsahu stavať túto cestu,“ povedal Ā. Ārsek v októbri 2016 s tým, že vtedy prebiehal archeologický prieskum v obci Kvetoslavov. Prípravné práce mali byť ukončené tak, aby sa na prvých úsekoch mohlo reálne začať stavať v prvých mesiacoch roku 2017. „Každý, kto jazdí v okolí Bratislavy alebo cez ňu iba prechádza, vie, aká kritická je situácia, a preto verím, že stavba bude napredovať rýchlo a cesta bude čoskoro slúžiť ľuďom,“ uviedol vtedy Ā. Ārsek.

„Je to príležitosť pre spoločnosti Ferrovial Agroman a Porr (zabezpečujú projektovanie a výstavbu D4 a R7), aby preukázali svoje odborné znalosti v postavení svetových lídrov v rámci stavebných podnikov. Je to príležitosť pre kooperáciu španielskych, rakúskych a slovenských stavebných inžinierov, pričom krajina ich pôvodu nie je podstatná,“ uviedol v tom čase zástupca koncesionára zo Cintry Jaime Lamela.

Na projekte výstavby a prevádzky úsekov D4 a R7 môže štát za 30 rokov ušetriť na splátkach po zohľadnení inflácie 127 miliónov eur. Pôvodná vysúťážená cena 1,891 miliardy eur sa tak môže znížiť na 1,764 mld. eur. Základná ročná platba po odovzdaní úsekov do používania sa znížila z 56,72 milióna na 52,8 mil. eur, teda o 3,9 mil. eur. Projektová a stavebná časť má stáť takmer 1 mld. eur. Projekt D4 a R7 vrátane výberu koncesionára pripravilo ešte vedenie ministerstva dopravy na čele s Jánom Počiatkom.

Úvery na bývanie ku koncu vlnajška stúpili na 24,76 mld. eur

1. 2. 2018

Objem úverov na bývanie na Slovensku ku koncu vlnajška stúpil v medziročnom porovnaní o 12,9 percenta. Ako vyplýva z údajov Národnej banky Slovenska (NBS), ku koncu decembra 2017 dosiahol dovedna 24,76 miliardy eur. Naďalej dominovali tzv. iné úvery na nehnuteľnosti, ktorých stav predstavoval 16,38 mld. eur. Hypotekárne úvery tvorili 6,06 mld. eur, objem úverov stavebného sporenia bol 2,32 mld. eur.

Celkové úvery na nehnuteľnosti vo výpočtoch NBS tvorí súčet hypoték, úverov stavebného sporenia a iných úverov na bývanie. Vo financovaní bývania na Slovensku stále dominuje Slovenská sporiteľňa, ktorej podiel na celkovom objeme poskytnutých úverov dosiahol 27,73 perc. Nasleduje VÚB banka s podielom 21,33 perc. a Tatra banka s 13,78 perc.

Slovenskej sporiteľni patrí prvá priečka najmä vďaka najvyššiemu podielu iných úverov na nehnuteľnosti, ktorý predstavoval 33,02 perc. Pri klasických hypotékach najvyšší podiel mala VÚB banka (44,8 perc.), pri úveroch zo stavebného sporenia dominuje Prvá stavebná sporiteľňa, ku koncu vlnajška s podielom 83,61 perc.

Priemerné ceny bývania v štvrtom kvartáli 2017 klesli vo väčšine krajov

5. 2. 2018

Vo väčšine krajov sa v štvrtom kvartáli vlnajška znížila priemerná cena bývania oproti predchádzajúcemu štvrtroku, a to najmä zásluhou ďalšieho poklesu priemernej ceny intenzívnejšie ponúkaných rodinných domov. Informovala o tom vo svojom komentári Národná banka Slovenska (NBS). Agregovaná cena bývania klesla medzi štvrtrokmi o 1,3 percenta a jej medziročný rast sa spomalil zo 6,4 perc. na 4,3 perc. V nasledujúcom období možno podľa NBS očakávať mierny rast alebo stagnáciu cien bývania.

Priemerná cena bývania sa v poslednom kvartáli 2017 v porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom znížila o 18 eur za meter štvorcový na 1 360 eur/m². Priemerná cena bytov dosiahla 1 639 eur/m², čo znamená, že medzištvrtálne vzrástla o 2,1 perc. a na medziročnej báze stúpila o 6,6 perc.

Rýchlejšie ako v predchádzajúcom štvrtroku rástli ceny dvoj-, troj- a štvorizbových bytov, spomalil rast cien jednoizbových bytov a pri päťizbových bytoch sa ich priemerná cena znížila, uvádza v komentári NBS. V kategórii rodinných domov sa v štvrtom štvrtroku vlašajška prehĺbilo zníženie priemernej ceny štandardných rodinných domov, a to o 1,3 percentuálneho bodu na 2 perc., kým priemerná cena relatívne málo obchodovaných priestrannejších rodinných vĺ vzrástla.

Z regionálneho pohľadu v štvrtom kvartáli 2017 v porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom zaznamenala centrálna banka ochladenie trhu s bývaním vo väčšine krajov. Najviac sa znížila priemerná cena bývania v Prešovskom kraji (o 8,6 perc.). Len v Bratislavskom kraji a Trnavskom kraji sa podľa komentára NBS priemerná cena bývania mierne zvýšila. Na medzročnej báze sa spomalil vývoj priemernej ceny bývania vo všetkých regiónoch.

Dane z nehnuteľností sa výraznejšie nemenili

5. 2. 2018

Dane z nehnuteľností sa po Novom roku tentoraz výraznejšie nemenili. Podľa analýzy Podnikateľskej aliancie Slovenska sa len mierne, o 0,35 percenta, priemerne zvýšili dane zo stavieb a o 0,29 perc. bytové dane. Dane z pozemkov priemerne, naopak, klesli o 0,64 perc. „Vedenia slovenských miest však upravovali dane len výnimočne. Plošne stúpili dane v jedinom prípade – západoslovenskom meste Myjava, približne o 15 perc.“ uvádza aliancia.

Oproti minulosti sa teda dane menili iba výnimočne, pričom v rozličných mestách je ich úroveň veľmi rozdielna. Najvyššie sú zvyčajne v krajských mestách a priemyselných centrách na západe Slovenska, najnižšie v malých mestách na východe a juhu SR. Aj medzi nimi sa však nájdu výnimky, ktoré výškou daní predbiehajú Žilinu, Trnavu či Nitru.

Najvyššie dane z bytov na Slovensku sú stále v bratislavskom Starom Meste, kde majiteľ zaplatí za modelový byt s garážou 63 eur ročne, teda viac ako 2,5-krát viac ako je slovenský priemer. V ďalších bratislavských okresoch je to 52 eur. Nasledujú Košice a Myjava, ktorá sa zvýšením dostala na štvrté miesto na Slovensku. Vysoké dane z bytov majú aj v Trnave, vo Zvolene alebo v Prešove. Za rovnaký byt s garážou v Medzilaborciach zaplatí, naopak, vlastník iba necelých 8 eur dane, v Gelnici je to 10 eur a v Žarnovici 15,40 eura.

V prípade rodinného domu zaplatí najviac daní prekvapivo obyvateľ Malaciek, pri modelovej nehnuteľnosti 170,70 eura ročne, čo je o desať eur viac ako v centre Bratislavy. Znížením daní sa z prvého na tretie miesto posunula Senica, kde tento rok namiesto 171 zaplatí majiteľ domu už len 149 eur. Naopak, v oravskom Tvrdošíne je to len 23,50 eura, v Medzilaborciach 21 eur a Medzeve napriek miernemu zvýšeniu iba 17,80 eura ročne.

Podnikateľom sa v roku 2018 zvýšili dane tiež iba výnimočne. V spomínanej Myjave, Žarnovici a za nebytové priestory v Banskej Štiavnici, hoci tá ich má stále druhé najnižšie na Slovensku. Znížili sa tiež dane v Senici. Za modelovú nehnuteľnosť s rozlohou haly 1 000 metrov štvorcových a pozemkom s 1 500 m² zaplatí podnikateľ tradične najviac v Púchove, a to 6 449 eur ročne. Na porovnanie, to je takmer desaťnásobne viac oproti východoslovenskému Medzevu.

Slovenský a český realitný trh majú veľa spoločného, odlišná je legislatíva

8. 2. 2018

Pre slovenský realitný trh je stále dôležité sledovať vývoj na tom českom. Mnohé trendy, zmeny a novinky z ČR sú badateľné aj na Slovensku, a to aj napriek tomu, že od spoločného štartovacieho bodu v roku 1993 sa trhy začali rýchlo rozvíjať odlišne. Uviedol to v tlačovej správe realitný portál Nehnuteľnosti.sk, ktorý mapoval rozdielne znaky oboch trhov s nehnuteľnosťami po uplynutí 25 rokov od osamostatnenia oboch republík.

„Boli obdobia, keď sa český realitný a finančný trh vzdaloval od toho slovenského. Deväťdesiate roky minulého storočia znamenali roztvorenie nožníc, keď sa Českej republike darilo úspešnejšie lákať zahraničné investície, developerský trh bol rozvinutejší, a to v oblasti logistiky, kancelárií aj rezidenčnej výstavby. Historická centralizácia kapitálu znamenala lepšie štartovacie pozície aj pre domáce podniky. Slovenský realitný trh mal zas obdobia, keď ten český rýchlejšie dobíhal,“ hodnotí situáciu analytik portálu Nehnuteľnosti.sk Martin Lazík.

Boom okolo roku 2008

Pri hodnotení podobnosti slovenského a českého realitného trhu je podľa portálu charakteristické, že oba trhy s nehnuteľnosťami zaznamenali boom okolo roku 2008 a následné „splasnutie realitnej bubliny“. Rov-

nako slovenský aj český realitný trh zažívajú v posledných rokoch výrazný vzostup cien nehnuteľností. Podľa štatistického úradu Eurostat český rezidenčný trh zaznamenal medzročný nárast cien vyše 12 percent v treťom štvrtroku 2017, slovenský v rovnakom období 7,3 perc. Na oboch realitných trhoch má výsadné postavenie hlavné mesto, kde sa Bratislava aj Praha výrazne odlišujú cenami nehnuteľností a aktivitou od ostatných miest. Možno vidieť aj markantné rozdiely medzi ostatnými mestami a vidiekom, kde je vysoká nezamestnanosť a nižšie platy, analyzuje podobnosti krajín realitný portál.

Hlavný rozdiel predstavujú úrokové sadzby na hypotéky, ktoré sa v českých bankách pohybujú o viac ako pol percentuálneho bodu vyššie ako v SR. Podmienky na hypotekárnom trhu sú teda mierne lepšie na Slovensku, vďaka o niečo nižším úrokovým sadzbám pri troj- a päťročnej viazanosti. Celkovo podmienky na hypotekárnom trhu patria na Slovensku podľa realitného portálu po dlhom čase k jedným z najlepších v Európe. Podmienky na získanie samotnej hypotéky sú veľmi podobné. Rozdiel medzi slovenským a českým realitným trhom je po hypotékach aj v oblasti daňových povinností. Okrem dane z príjmu zostala v ČR v platnosti daň z prevodu nehnuteľnosti (po novele z roku 2016 nazývaná daň z nadobudnutia), a to na úrovni až 4 perc. z ceny nehnuteľnosti.

„Vzhľadom na podobnosť realitných trhov v oboch krajinách je pre slovenský realitný trh stále dôležité sledovať vývoj na tom českom. Mnohé trendy, zmeny a novinky v ČR sú očividné aj na Slovensku. Pre správne čítanie trendov však musíme poznať aj odlišnosti, ktoré môžu spôsobiť lokálne výkyvy, a to najmä na úrovni legislatívnych rozdielností na oboch trhoch,“ poznamenáva M. Lazík.

Bývanie v Prahe je o 20-30 perc. drahšie ako v Bratislave

Bratislava aj Praha sa cenami nehnuteľností a aktivitou na svojich trhoch výrazne odlišujú od ostatných miest, spresňuje ďalej portál Nehnuteľnosti.sk. Napriek najvyšším priemerným mzdám, v Prahe na úrovni 1 435 eur a v Bratislavskom kraji 1 313 eur, je v oboch lokalitách aj najhoršia dostupnosť bývania, konštatuje portál s tým, že údaje o mzdách sú za rok 2017.

Podľa M. Lazíka je Praha o 20 až 30 perc. drahšia ako Bratislava v prípade bytov v porovnateľných nehnuteľnostiach a lokalitách. „Ceny starších bytov sa v Bratislave pohybujú skôr na úrovni Brna, ktoré je druhým najväčším českým mestom,“ hovorí.

Starší dvojizbový byt v Bratislave je na predaj za 115-tisíc eur, v Prahe za 154-tis. eur a Brne za 116-tis. eur. Zaujímavosťou je pokles developerskej aktivity v Prahe v roku 2016, pod aktivitu krízového obdobia, dopĺňa M. Lazík. Tento vývoj však kopíroval aj slovenský trh, keď v rokoch 2016 i 2017 (v prvých troch kvartáloch) klesol počet začatých bytov oproti roku 2015.

Inštitút verejného obstarávania: „doteraz nepoznaná pridaná hodnota“

8. 2. 2018

Prepájať teóriu s praxou, analyzovať a identifikovať problematické miesta verejného obstarávania a navrhovať riešenia bude mať za úlohu novozriadený Inštitút verejného obstarávania, ktorý je súčasťou Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO). Inštitút začal svoju činnosť začiatkom februára podujatím na Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja.

Podľa predsedu ÚVO Miroslava Hliváka je pôsobenie inštitútu v regiónoch kľúčové a je dôležité komplexne poznať špecifické problémy regiónov. Predseda ÚVO zároveň predstavil aj riaditeľa nového inštitútu Jaroslava Lexu, ktorý vzišiel z výberového konania a je podľa M. Hliváka známym odborníkom na verejné obstarávanie.

Snahou nového inštitútu bude podľa jeho prvého riaditeľa preniesť konkrétne skúsenosti a výklady ustanovení zákona o verejnom obstarávaní k ľuďom prostredníctvom školení, ktoré by sa uskutočňovali buď v Bratislave, alebo postupne v krajoch Slovenska. „Snažíme sa vytvoriť novú metodiku, kde by sme vysvetlili najdôležitejšie ustanovenia,“ dodal J. Lexa s tým, že majú záujem praktickými radami pomôcť ľuďom v spleti príslušných zákonov.

ÚVO podľa svojho šéfa mení filozofiu svojej činnosti. „Už som niekoľkokrát zdôrazňoval, že tento kontrolný orgán sa nemá zameriavať len na pochybenia vo verejnom obstarávaní, pretože nie vždy k nim dochádza pre morálne zlyhanie. V mnohých prípadoch zistíme, že za nimi stojí nesprávny výklad či neznalosť zákona alebo nezvládnutie procesu verejného obstarávania,“ uviedol M. Hlivák. Práve preto rozhodol o zriadení Inštitútu verejného obstarávania, ktorého činnosť „dá úradu doteraz nepoznanú pridanú hodnotu“. Spočívať má v prepojení teórie verejného obstarávania s praxou.

„Aj v tomto kontexte bude kľúčové pôsobenie v regiónoch a komunikácia s verejnými obstarávateľmi a hospodárskymi subjektmi,“ doplnil predseda s tým, že zriadenie inštitútu napĺňa jeho zámer budovania proklientsky orientovaného ÚVO a kladie dôraz na prevenciu pri pochybeniach v obstarávaní.

ÚVO spustil aj medzirezortné pripomienkové konanie k vyhláške, „ktorou upravujeme finančné limity pre nadlimitné zákazky tak, aby sme boli v súlade s európskou legislatívou“. M. Hlivák dodal, že nechce čakať na pripravovanú novelu zákona o verejnom obstarávaní, ale jeho snahou je, aby sa tieto praktické otázky dostali do legislatívy čo najskôr.

Nehnutelnosti na bývanie v závere minulého roku na Slovensku zlacneli

9. 2. 2018

V poslednom kvartáli roku 2017 sa meter štvorcový nehnuteľností na bývanie predával na Slovensku v priemere za 1 360 eur, medziročný rast cien sa spomalil na 4,3 percenta. Oproti predošlému štvrtroku sa dokonca ceny nehnuteľností znížili o 1,3 perc., teda o 18 eur za meter štvorcový. Je to prvý kvartálny pokles cien za posledných 2,5 roka. Informovala o tom Poštová banka na základe údajov vychádzajúcich zo štatistik Národnej banky Slovenska (NBS).

Za týmto poklesom sú podľa Poštovej banky len predaje rodinných domov, keď si Slováci mohli kúpiť meter štvorcový o 20 eur lacnejšie ako v treťom štvrtroku 2017. V kategórii rodinných domov klesla najmä cena luxusnejších víl, a to zhruba až o 200 eur za meter štvorcový. Pri bytoch cena v poslednom štvrtroku 2017 oproti tretiemu kvartálu neklesla, ale naopak, vzrástla, a to o 34 eur za meter štvorcový. Oproti tretiemu kvartálu zdraželi predovšetkým trojizbové byty (o 40 eur za meter štvorcový) a jednoizbové byty (o 38 eur za meter štvorcový). Zlacneli jedine veľkometrážne päť- a viacizbové byty, a to o 37 eur za meter štvorcový.

V medziročnom porovnaní nehnuteľnosti na bývanie na Slovensku vychádzajú drahšie ako v závere roku 2016 a za meter štvorcový si podľa Poštovej banky Slováci priplácajú v priemere až 56 eur. Zvýšenie cien ľudia najviac pociťujú pri kúpe bytu, ktorého priemerná cena za meter štvorcový je až o 102 eur vyššia ako v poslednom kvartáli roku 2016. Najvýraznejšie išli nahor ceny dvojizbových bytov, a to až o 122 eur za meter štvorcový.

vý, jednoizbové byty vychádzajú Slovákov o rovných sto eur za meter štvorcový viac ako pred rokom.

Najdrahšie nehnuteľnosti sú v Bratislave a jej okolí, kde je cena na úrovni 1 905 eur za meter štvorcový, je teda dvoj- až trojnásobne vyššia ako v ostatných regiónoch SR. Najlacnejšie nehnuteľnosti sú v Nitrianskom kraji (658 eur za meter štvorcový). Nasledujú Banskobystrický, Trenčiansky a Prešovský kraj.

V záverečnom kvartáli 2017 však klesli ceny nehnuteľností na bývanie vo väčšine regiónov. V porovnaní s tretím štvrtrokom sa ceny najvýraznejšie znížili v Prešovskom kraji (o 75 eur za meter štvorcový) a Banskobystrickom kraji (o 40 eur za meter štvorcový). Medzikvartálne sa ceny domov a bytov zvýšili len v Bratislavskom a Trnavskom kraji. Aj tento nárast bol podľa Poštovej banky len mierny (o štyri resp. päť eur za meter štvorcový).

Medziročne sú nehnuteľnosti na bývanie drahšie vo všetkých krajoch. Najviac zdraželi v Košickom kraji, a to takmer o 100 eur za meter štvorcový, nasleduje Bratislavský kraj (73 eur za meter štvorcový) a Trenčiansky kraj (70 eur za meter štvorcový). Napriek citelnému medziročnému rastu cien sú nehnuteľnosti stále zhruba o 12 perc. lacnejšie v porovnaní s ich historickým maximom z polovice roku 2008, uvádza Poštová banka. Ďalej spresňuje, že meter štvorcový nehnuteľnosti na bývanie je lacnejší o 189 eur oproti druhému kvartálu 2008. Ceny domov sú nižšie oproti predkrízovým úrovniam o vyše 14 perc. (o 182 eur za meter štvorcový), naopak, byty už svoje cenové maximum mierne prekročili, a to v priemere o 1,2 perc. (o 20 eur za meter štvorcový).

SR má rozpracovaných sto projektov za 5 mld. eur

9. 2. 2018

Nový zákon o regionálnej investičnej pomoci má pomôcť menej rozvinutým regiónom Slovenska zvýšiť platy zamestnancov a zmodernizovať ekonomiku, uviedol predseda vlády Robert Fico. Ako dodal minister hospodárstva Peter Žiga, Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) má momentálne rozpracovaných sto investičných projektov.

Vďaka nim by sa mohlo preinvestovať 5 miliárd eur. Podľa ministra ide o investorov z celého sveta, z automobilového, strojárskoho či elektrotechnického priemyslu, ako aj z

oblasti cestovného ruchu. „Dve tretiny týchto investícií by mali smerovať na východ a stred Slovenska. Polovica do najmenej rozvinutých okresov,“ povedal P. Žiga.

Podľa generálneho riaditeľa SARIO Róberta Šimončiča, z rozpracovaných investičných projektov je dnes reálnych už 80 v celkovej hodnote 4 mld. eur. „Je záujem o investície s vyššou pridanou hodnotou. Postupne narastá nielen počet projektov, počet pracovných miest, ale aj kvalita investičných projektov,“ doplnil R. Šimončič s tým, že tretina z rozpracovaných projektov je s vyššou pridanou hodnotou.

Národná rada SR schválila zákon o regionálnej investičnej pomoci začiatkom tohto mesiaca. Ministerstvo hospodárstva novou legislatívou v poskytovaní investičných stimulov podľa P. Žigu reaguje na trendy globálneho vývoja, ako je automatizácia, robotizácia, budovanie dodávateľských reťazcov a s tým spojená vyššia pridaná hodnota priemyslu. Nový zákon, ktorý nadobudne účinnosť v apríli 2018, by mal podľa ministra operatívnejšie reagovať aj na zmeny na trhu práce a možnosti investorov.

K zásadným zmenám pri poskytovaní investičnej pomoci oproti súčasnosti patrí vypustenie požiadavky vytvárania pracovných miest v priemyselnej výrobe. V oblasti technologických centier a centier podnikových služieb nahrádza podmienku zamestnania podielu vysokoškolsky vzdelaných ľudí podmienka vyplácania vyšších ako priemerných miezd v danom okrese. Výraznou zmenou je taktiež modifikácia podmienky realizovania investičného zámeru na jednom mieste.

Ministerstvo hospodárstva chce novelou zákona tlačiť na nových investorov, aby investovali na severe, východe a juhu Slovenska. „Druhý základný bod je, že sa budeme snažiť ponúkať investorom, ktorí prídu na Slovensko investovať, nie hotové peniaze, ale skôr daňové úľavy, a budeme ich tlačiť, aby investovali do technológií s vyššou pridanou hodnotou,“ pokračoval P. Žiga.

Návrh zákona ďalej prináša sprísnenie hodnotenia investičných zámerov, sprehľadnenie podmienok poskytnutia investičnej pomoci, sprísnenie podmienok ich plnenia a presné definovanie krokov orgánov štátnej správy v prípade zistenia ich porušenia. Poskytovanie investičnej pomoci sa má hodnotiť pravidelne na ročnej báze formou ex post analýzy.

Vďaka novému zákonu by sa malo prejsť od plošnej podpory vzniku pracovných miest k adresnej podpore znižovania regionálnych rozdielov a zvyšovania konkurencieschopnosti ekonomiky určením priorít predovšet-

kým v oblasti výskumu a vývoja, moderných technológií a investícií s vyššou pridanou hodnotou. Po novom budú podporené aj investície, ktoré neprinášajú vytvorenie nových pracovných miest, ale smerujú do nákupu nových technológií. Podľa nového zákona by mali byť zvýhodnené investície malých a stredných podnikov. Mala by sa odbúrať náročná administratíva, zvýšiť kontrola, ako aj transparentnosť celého procesu.

Dôvera investorov v rámci private equity v strednej Európe vzrástla

12. 2. 2018

Index dôvery investorov a výhľad v oblasti private equity sú v strednej Európe podľa prieskumu spoločnosti Deloitte na vzostupe. Na konci minulého roku index dosiahol 130 bodov, čo je v porovnaní so septembrom 2016 nárast o 21 bodov. Ako ďalej uvádza Deloitte, aktuálny index z konca vlaňajška je najvyšší za posledné tri roky. Private equity v európskom ponímaní zahŕňa odkupovanie podnikov firemným alebo externým manažmentom.

„Tak ako v celom regióne aj na Slovensku je aktivita na trhu investovania vysoká. Je to spôsobené najmä rastúcimi ekonomikami v regióne a prevládajúcou dôverou súkromných investorov v dobrý hospodársky rast v budúcnosti. Pozitívne očakávania investorov prevládajú aj v oblasti návratnosti investícií,“ hovorí Ivana Lorencovičová, partnerka Deloitte na Slovensku.

Väčšina investorov očakáva, že výhľad v nasledujúcich mesiacoch zostane rovnako optimistický (64 percent). Časť z nich (24 perc.) dokonca predpokladá celkové zlepšenie. Respondenti podľa Deloitte vyhľadávajú nové investičné príležitosti. Dve tretiny sa chystá zamerať najmä na nákup, pričom financovanie by malo byť bez problémov.

Zvýšila sa aj chuť investorov investovať do akcií iných spoločností v regióne strednej Európy. Tento proces by však podľa Deloitte nebol možný bez kapitálového krytia bánk. Priaznivá situácia na trhu spôsobuje, že aj banky sú takýmto investíciám otvorené, a teda ochotné poskytovať dlhové financovanie spoločnostiam s dobrými vyhlídkami. V konečnom dôsledku to podľa Deloitte umožňuje investorom uvoľniť ešte viac peňazí a uskutočňovať ďalšie akvizície.

Táto situácia sa potvrdila aj vo výsledkoch prieskumu. Počet respondentov, ktorí očakávajú väčšiu dostupnosť kapitálu, sa oproti

výsledkom z apríla 2017 zdvojnásobil na 21 perc. Je to najvyššia dosiahnutá úroveň dôvery za posledné dva roky. Predpokladá sa, že sa tiež zvýši objem investícií. Až 36 perc. respondentov očakáva nárast ich objemu, čo je najvyššia hodnota za viac ako desaťročie od rozmachu na jar 2007.

Prieskum takisto ukázal, že respondenti vo veľkej miere predpokladajú, že ceny akcií zostanú na rovnakej úrovni alebo sa zvýšia. Tretina respondentov (31 perc.) si myslí, že predávajúci budú požadovať vyššiu cenu za predávané firmy, kým 61 perc. očakáva, že ceny zostanú na rovnakej úrovni. Viac ako polovica (54 perc.) oslovených uviedla, že očakávania predávajúcich sa v posledných šiestich mesiacoch zvýšili.

Akčný plán na zlepšenie čerpania eurofondov sa priebežne plní

13. 2. 2018

Akčný plán na posilnenie transparentnosti a zjednodušenia implementácie európskych štrukturálnych a investičných fondov sa priebežne plní. V lehote do konca minulého roku bolo splnených 22 z 38 opatrení na rýchlejšie a lepšie využívanie peňazí Európskej únie v tomto programovom období.

Podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Peter Pellegrini potvrdil, že 22 opatrení už nadobudlo účinnosť a jeho úrad úlohy splnil. Spolu s premiérom Robertom Ficom zároveň ohlásili vykonanie kontroly na jednotlivých ministerstvách, či a do akej miery sa tieto opatrenia aj uplatňujú.

Pri čerpaní eurofondov by podľa predsedu vlády nemali vznikať pochybnosti o transparentnosti a tieto peniaze by mali byť použité účelne a efektívne. Potrebné budú ďalšie opatrenia na zjednodušenie čerpania. R. Fico informoval, že vicepremiéra požiadal, aby osobne navštívil všetky rezorty, ktorých sa 38 opatrení dotýka, a čo najpresnejšie ich vyhodnotil. Premiér očakáva, že úrad vicepremiéra a odbor prevencie korupcie na úrade vlády navrhnu ďalšie podnety na sprísnenie alebo zabezpečenie transparentnosti procesov. „Rovnako chcem, aby prišli aj s návrhmi, ako zjednodušiť čerpanie európskych fondov. Máme s tým obrovský problém. Naše procesy sú nastavené tak, že ak ich porovnáme s bruselskými, tak sú možno trikrát náročnejšie a prísnejšie a to nám potom spôsobuje veľké prekážky pri rýchlom a efektívnom čerpaní eurofondov,“ poznamenal R. Fico.

Spomínaný akčný plán schválila vláda vlni v septembri a na jeho príprave mali podiel aj mimovládne organizácie, najmä Nadácia Zastavme korupciu. P. Pellegrini povedal, že 38 opatrení má podporiť zvýšenie transparentnosti procesov pri čerpaní eurofondov. „Rozhodli sme sa vykonať hĺbkovú kontrolu v rezortoch, či opatrenia reálne uplatňujú v praxi. Spomeniem zvýšené nároky na odbornosť hodnotiteľov, ich elektronické žrebovanie po vzore súdov, aby nebolo možné účelovo niekomu zadať konkrétny projekt, aby ho hodnotil so želaným výsledkom vopred,“ pokračoval P. Pellegrini.

Projekty nad 10 miliónov eur má hodnotiť skupina expertov, napríklad, kardiológ by nemal hodnotiť projekt inovácií v hutníctve. „Sú to opatrenia, ktoré sú od 1. januára v platnosti a chceme vidieť, či sa plnia,“ uviedol vicepremiér. V kontrolnom tíme budú aj ľudia z odboru prevencie korupcie na úrade vlády.

P. Pellegrini upozornil na zložitý hodnotiaci proces verejného obstarávania v súvislosti s čerpaním zdrojov EÚ. Taká komplikovaná schéma podľa neho vytvára viac možností na korupciu a netransparentnosť. „Vďaka takému superkontrolnému mechanizmu celý proces verejného obstarávania na Slovensku priemerne trvá v niektorých prípadoch 688 dní, 594 dní alebo pri inom prípade 485 dní. V Litve, Lotyšsku a Českej republike je to sto dní, maximálne 200 v najkomplikovanejšom prípade,“ vysvetlil P. Pellegrini. Stav v SR podľa neho nie je dobrý a práve zjednodušenie procesov má prispieť k zníženiu korupcie. Označil to za kľúčové aj z hľadiska budúcnosti eurofondov po roku 2020.

„Ak máme hovoriť o zjednodušení, nie je to len verejné obstarávanie. Je to samotný proces, napríklad žiadosti o platbu, ktorá je relatívne komplikovaná. Termíny, kedy úradník posúdi či faktúra je oprávneným nákladom, aby ju nejakým spôsobom potvrdil a uhradil,“ povedal P. Pellegrini.

„Budeme skracovať aj časy doručovania. Ak len zelektronizujeme dodanie dokumentácie na Úrad pre verejné obstarávanie, ušetríme dokonca niekoľko týždňov len tým, že to nepôjde poštou, ale sa to pošle elektronicky,“ uviedol vicepremiér. Pokiaľ žiadateľ o platbu podá žiadateľ elektronicky cez informačný systém úradu, môže byť podľa neho vybavená do 24 hodín a nemusí sa čakať, kým príde poštou a zaeviduje sa do registračného systému, čo niekedy trvá mesiac a viac.

Výzvy sú vyhlásené v objeme 80 percent z celkovej alokácie zdrojov EÚ takmer 15,5 miliardy eur, 35 perc. z tejto sumy je za-

mluvnených a čerpanie presiahlo 11 perc. To podľa vicepremiéra dáva veľký priestor sústrediť sa na akceleráciu čerpania. „Nejde o to, aby sme ich minuli, tvrdíme, že ich musíme mŕňať efektívne a možno príde aj čas, keď budeme musieť hovoriť, že tam, kde čerpanie je nedostatočné a bude to pretrvávajúť, budeme musieť rozmýšľať ako vláda aj o tom, aby sme prostriedky presunuli tam, kde sa dajú použiť efektívnejšie a kde sú väčšie priority SR,“ doplnil P. Pellegrini. Slovensko pri vyjednávaní o podobe kohéznej, resp. regionálnej politiky po roku 2020 bude presadzovať menej priorít a viac voľností pri využívaní prostriedkov.

Prenájom priemyselných nehnuteľností vzrástol medzikvartálne o 40 perc.

14. 2. 2018

V poslednom kvartáli 2017 bolo na Slovensku prenajatých celkovo 125 692 metrov štvorcových priemyselných nehnuteľností, čo predstavuje medzikvartálny nárast o 40 percent. Medzi transakciami dominovali najmä renegociácie nájomných zmlúv – až v 34 perc. prípadov. Takýmto príkladom bol aj najvýraznejší kontrakt s nájomnou plochou v poslednom štvrtroku 2017 v rozsahu 19-tisíc m², ktorým bola hala v distribučnom centre Arete Park v Novom Meste nad Váhom. Informovala o tom realitná spoločnosť CBRE.

Celková miera prenájmov priemyselných nehnuteľností v roku 2017 zaostala za rokom 2016 podľa CBRE o 16 perc., keď dosiahla vlni úroveň 484,7-tis. m². Najviac transakcií bolo minulý rok uzavretých v logistickom sektore (142-tis. m²), pričom najväčšie transakcie uzatvorili firmy Weindel Logistik, Gefco Slovakia a Kuehne&Nagel. V roku 2017 bolo realizovaných 13 nových projektov priemyselných nehnuteľností v štandarde A s celkovou rozlohou 259-tis. m². Najväčším objektom bola logistická hala pre spoločnosť Amazon (60-tis. m²) v komplexe Mountpark v Seredi.

Momentálne je podľa CBRE rozostavaných osem priemyselných projektov s celkovou rozlohou 151-tis. m². V poslednom kvartáli roku 2017 sa začalo s výstavbou troch z nich – Goodman v Senci (14,8-tis. m²), CTP v Žiline (14,9-tis. m²) a Prologis v Senci (9,5-tis. m²). Dovedna ide zhruba o 40-tis. m² nových projektov, 60 perc. z nich má už vopred dohodnutých nájomcov, uvádza realitná spoločnosť. Neobsadenosť priemyselných nehnuteľností štandardu A v priebehu

vlaňajška bola 2-4 perc. Ku koncu roku sa priemerná miera neobsadenosti ustálila na úrovni 3,53 perc. V Bratislave a okolí je ešte nižšia, pohybuje sa v priemere na 2,57 perc. Vyššia miera neobsadenosti bola podľa CBRE evidovaná mimo bratislavského regiónu, kde dosahuje 4,87 perc.

Po období stagnácie zaznamenáva realitná spoločnosť mierny nárast cien prenájmov priemyselných nehnuteľností. V súčasnosti sa pohybujú na úrovni 3,40 až 4,35 eura za meter štvorcový na mesiac. „Aj naďalej očakávame vysoký záujem nájomcov o prenájmy priemyselných nehnuteľností a značnú aktivitu na tomto trhu. Už tradične hlavným ťahúňom bude automobilový sektor, najmä dodávateľské firmy pre Jaguar Land Rover v prípade realizácie druhej fázy rozšírenia závodu,“ opisuje očakávanú situáciu na realitnom trhu CBRE.

Zverejnili nové usmernenie pre obstarávanie projektov zo zdrojov EÚ

14. 2. 2018

Európska komisia zverejnila nové usmernenie pre štátnych, regionálnych a miestnych úradníkov pracujúcich s finančnými prostriedkami EÚ. Jeho cieľom je pomôcť im pri zabezpečovaní účinných a transparentných postupov verejného obstarávania pre projekty financované z európskych zdrojov. „Usmernenie, ktoré bude čoskoro dostupné vo všetkých jazykoch, pokrýva celý postup od prípravy a uverejnenia výziev až po výber a vyhodnotenie ponúk a plnenie zmlúv. Je ho možné použiť aj nad rámec fondov Európskej únie,“ informovala komisia.

Usmernenie prináša návody, ako sa vyhnúť chybám, osvedčené postupy a užitočné odkazy a šablóny. Takisto sa v ňom vysvetľuje, ako čo možno najlepšie využiť možnosti, ktoré ponúkajú revidované smernice o verejnom obstarávaní z roku 2014. Okrem iného ide o menej byrokracie a viac online postupov s cieľom uľahčiť účasť malých podnikov na verejných súťažiach a možnosť zavedenia nových kritérií pri vyhodnocovaní ponúk s cieľom vybrať sociálne zodpovedné spoločnosti a inovatívne, ekologické výrobky.

Z európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014-2020 smeruje do reálnej ekonomiky Európskej únie vyše 450 miliárd eur, z ktorých polovica sa investuje prostredníctvom verejného obstarávania. V terajšom sedemročnom období s možnosťou čerpania zdrojov

EÚ na základe pravidla n+3 do roku 2023 má Slovensko k dispozícii takmer 15,5 mld. eur. Do európskych štrukturálnych a investičných fondov patria: Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, Európsky námorný a rybársky fond.

Verejné obstarávanie má zjednodušiť novela zákona

15. 2. 2018

Predseda Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) Miroslav Hlivák informoval o aktuálnom stave prípravy návrhu novelizácie zákona o verejnom obstarávaní. Zmeny majú zjednodušiť zákon na úroveň právnej úpravy európskych smerníc. Zjednodušiť a zefektívniť majú aj proces verejného obstarávania napríklad zrušením dvojobáľkového predkladania ponúk.

Zmeniť sa majú aj notifikačné povinnosti v súvislosti s elektronickým verejným obstarávaním. Zároveň by sa mal zjednodušiť a zjednotiť sankčný mechanizmus so zavedením možnosti využitia skráteného konania so zníženou výškou pokuty a tiež určiť výšku hodnoty verejnej zákazky, ktorá nebude spadať pod zákon o verejnom obstarávaní. Súčasný nový zákon o verejnom obstarávaní je v platnosti od apríla 2016.

M. Hlivák uviedol, že pripravované opatrenia budú zamerané aj na skrátenie priebehu verejného obstarávania. Treba pritom podľa neho rozlišovať zákazky s využívaním peňazí z európskych fondov a zákazky bez ich čerpania. „Pri eurofondových zákazkách sa okrem zákona o verejnom obstarávaní správa aj systém európskych štrukturálnych a investičných fondov. Táto problematika má komplexný charakter a ak zjednodušíme proces z hľadiska zákona, musíme sa pozrieť aj na systém riadenia eurofondov,“ vyhlásil M. Hlivák.

Na základe pravidiel v krajinách EÚ sa podľa predsedu ÚVO zákon nebude vzťahovať na zákazky do určitej hodnoty. „Chceme zjednodušiť zákazky nad tú hodnotu, zákazky s nízkou hodnotou, podlimitné a nadlimitné zákazky,“ pokračoval M. Hlivák. V súvislosti s možnosťami korupcie pri obstarávaní uviedol, že po predložení návrhu novely do medzirezortného pripomienkového konania už bude jasná podoba systému z hľadiska procesného, zjednodušenia, ale aj kontrolných mechanizmov a odhaľovania nekalých praktík vo verejnom obstarávaní.

ÚVO plánuje predložiť návrh novely zákona o verejnom obstarávaní do medzirezortného pripomienkového konania do polovice apríla a na rokovanie vlády do 30. júna tohto roku. Účinnosť novely po schválení vo vláde a v parlamente by mala byť od začiatku roku 2019. „Pre mňa, ako verejného funkcionára so skúsenosťou a s praxou advokáta zo súkromnej sféry, je kľúčové nastaviť pravidlá tak, aby verejní obstarávatelia a obstarávatelia vedeli efektívnejšie zvládať proces verejného obstarávania, aby ich nezaťažovali administratívne bariéry a aby sme pre hospodárske subjekty vytvorili motivujúce prostredie pre účasť vo verejnom obstarávaní,“ dodal M. Hlivák.

Navrhované zmeny budú predmetom ďalšieho kola širokej diskusie s vyše 70 subjektmi, ktoré vstupujú do procesu verejného obstarávania a s ktorými predseda ÚVO rokoval o príprave novely ešte vlni v decembri. Šéf úradu v nasledujúcich dňoch začne druhé kolo rokovaní s predstaviteľmi ministerstiev o zefektívnení čerpania eurofondov pri verejných zákazkách.

Podnikateľské prostredie sa podľa PAS stále zhoršuje

16. 2. 2018

Podnikateľské prostredie na Slovensku sa aj koncom minulého roku zhoršovalo, firmy sa ponosovali na nedostatok ľudí, veľa byrokracie a nekvalitné zákony. Informoval o tom výkonný riaditeľ Podnikateľskej aliancie Slovenska (PAS) Peter Kremšký. Ten dodal, že v štvrtom kvartáli 2017 sa podnikateľské prostredie zhoršilo výrazne, keď oproti poslednému hodnoteniu kleslo o 2,2 percenta a dosiahlo úroveň 47,5 bodu.

Najväčší prepád oproti poslednému prieskumu zaznamenal indikátor Zrozumiteľnosť, použiteľnosť a stálosť právnych predpisov. Celkovo podnikateľské prostredie podľa P. Kremškého najviac trpí nedostatok pracovných síl a z legislatívnych úprav sa podnikatelia najviac sťažujú na novelu zákona o účtovníctve. Pri nej podľa riaditeľa PAS podnikatelia vnímajú s nevôľou napríklad predĺženie povinnosti archivovať účtovné doklady na desať rokov.

„Koncom roku 2017 vstúpilo do platnosti množstvo právnych úprav, ktoré majú vplyv na podnikateľské prostredie. Z vyhodnotenia prieskumu vyplýva, že podnikatelia najviac negatívne hodnotia legislatívne úpravy, ktorých účinkom zvyšuje byrokratickú záťaž. Napríklad v podobe dlhšej archivácie účtov-

níctva či administratívy spojenej s ochranou osobných údajov v elektronickej evidencii dát,“ ozrejmil výsledky Indexu podnikateľského prostredia P. Kremšký.

V poslednom kvartáli 2017, naopak, hodnotili podnikatelia pozitívne novelu Obchodného zákonníka, ktorá má zamedzovať nepoctivým fúziám, a tiež novelu dani z pridanej hodnoty, ktorá má zrýchliť vyplácanie vratiek DPH alebo zvýšiť ich kontrolu a transparentnosť. Podnikatelia hodnotia pozitívne aj právnu úpravu na znižovanie byrokratickej záťaže či stále širšie zavádzanie digitalizácie do správy daní.

Index podnikateľského prostredia vychádza z hodnotenia podnikateľov, ktorí ním oceňujú pokrok alebo úpadok jednotlivých oblastí podnikateľského prostredia. Základným obdobím na výpočet indexu bol 1. júl 2001. Odvtedy PAS publikovala už 66. hodnotu tohto indexu.

ZMOS nesúhlasí s avizovanými zmenami v stavebnom zákone

16. 2. 2018

Rada Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) odmieta znenie nového stavebného zákona z dielne Ministerstva dopravy a výstavby SR, informoval o tom po jej zasadnutí na Štrbskom Plese predseda združenia Michal Sýkora. Výhrady sú k filozofii zákona.

„Tá je navrhnutá tak, že doterajší stavebný zákon sa delí na dva, a to na zákon o územnom plánovaní a zákon o stavebnom poriadku. V rámci zákona o stavebnom poriadku sa mestám a obciam odníma kompetencia stavebných úradov. Investovali sme pritom obrovské množstvo úsilia do tejto problematiky, keď sme vybudovali aj sieť spoločných stavebných úradov,“ povedal výkonný podpredseda združenia Milan Muška. Rada ZMOS sa stotožňovala s návrhom zákona spred troch rokov, ktorý však vtedajší minister dopravy a výstavby Ján Počiatek napokon stiahol priamo z parlamentu.

V súčasnej stavebnej legislatíve tak stále platí zákon z roku 1976. ZMOS síce súhlasí so zmenami, nie však s aktuálnym návrhom. „V zásade ide o prinavrátanie kompetencie späť na štát, pokiaľ ide o väčšie stavby, a čo sa týka drobných stavieb, veľmi zjednodušene povedané, výkon budú uskutočňovať štátom poverené osoby, súkromné osoby, teda akoby živnostníci s okrúhlou pečiatkou. Myslíme si, že takéto zbavenie sa zodpovednosti zo strany štátu neprichádza do úvahy, stále je

to výkon štátnej správy a štát by naň nemal resignovať," objasnil M. Muška, podľa ktorého čakajú na túto tému združenie ešte ďalšie rokovania a diskusie, rovnako aj stretnutie s terajším ministrom dopravy a výstavby Árpádom Érsekcom. Do začiatku pripomienkového konania ostáva podľa M. Mušku ešte niekoľko mesiacov.

Predseda ZMOS M. Sýkora očakával, že nový zákon bude pokračovaním už raz navrhovaného spred troch rokov, ktorý akceptoval aj pripomienky miest a obcí. „Na naše prekvapenie je to trochu inak," poznamenal. „Jeho filozofiou bolo jasne stanoviť počty stavebných úradov, v pozíciách, ktoré boli nastavené, teda na 220 až 230 spoločných stavebných úradov, s povinnosťou obcí pôsobiť v týchto úradoch," pripomenul M. Muška. Mestám a obciam išlo podľa neho predovšetkým o to, aby sa popri zjednodušení stavebného konania sprísnil aj postihy voči tým, ktorí zákon nedodržiavajú, rovnako aj vo vzťahu k čiernym stavbám.

Stavebná komora SR považuje predbežný návrh stavebného zákona za neprijateľný

19. 2. 2018

Stavebná komora SR (SKSR) považuje predbežný návrh nového stavebného zákona za neprijateľný. K jeho aktuálnej pripravovanej verzii, ktorú posudzujú odborníci, má vážne výhrady a neodporúča pokračovať na jej dokončení. Oproti tomuto návrhu podľa komory nateraz viac vyhovuje novelizácia súčasného stavebného zákona.

Stavebná komora tvrdí, že predložený návrh stavebného zákona prináša viac nejasností a problémov ako riešení. Nesplňa dlhoočakávaný cieľ dosiahnuť konečne jednoduchý, jasný a vykonateľný stavebný zákon a vrátenie systému do stavebníctva, jeho školstva a sekundárne aj hospodárstva.

Zástupcovia stavebnej komory sú presvedčení, že nový stavebný zákon má byť skutočne nový a že to nebude len ďalší experiment. „Považujeme za nevyhnutné, aby bol zákon jednoznačný, vyžadoval kvalifikáciu a odbornosť, jej zvyšovanie a pravidelné aktualizovanie na všetkých stupňoch prípravy, schvaľovania, vykonávania, kontroly, údržby a spravovania stavieb," uvádza prezident SKSR Ivan Pauer.

Ako poznamenáva, potrebné je jasne definovať a sprehládniť práva, povinnosti a zodpovednosť za výkon jednotlivých činností

v celom stavebnom procese. Tiež je podľa neho nutné vrátiť do prípravy stavieb presné definície, čo je urbanistická projektová dokumentácia, územnoplánovacia projektová dokumentácia a projekt stavby.

Stavebná komora žiada, aby budúcu výstavbu bolo potrebné schvaľovať podľa jednoduchšieho projektu pre stavebné povolenie, vykonávať každú stavbu len podľa vykonávacieho projektu a archívovať realizačný projekt skutočného vyhotovenia. Tento postup sa podľa komory prestal plniť v roku 1992 a ani v jednom z doterajších návrhov od roku 2006 nebol zahrnutý.

Stavebná komora odmieta experimentovanie s odobratím preneseného výkonu obciam a vytvorenie nových stavebných inšpektorátov v novovytvorených umelých, neprirodzených obvodoch a vytvorenie inštitútu stavebného komisára, ktorý sa prakticky nikde vo svete neujal. „Sme proti snahe o zavádzanie nových definícií a názvov z nesprávnych prekladov z iných európskych jazykov či z nedostatočnej znalosti praxe. Je kontraproduktívne, aby sme sa tvárili novátorsky a pritom obsah zostane pôvodný alebo ešte horší," upozorňuje I. Pauer. Problémov na riešenie v pripravovanom zákone je však podľa neho ešte omnoho viac.

„Aktuálna verzia pripravovaného stavebného zákona je v mnohých prípadoch nejasná a nejednoznačná, čo spôsobí problémy pri vynucovaní práva. Za súčasného stavu navrhujeme v najlepšom prípade vykonať audit teraz platného stavebného zákona so všetkými jeho desiatkami zmien od roku 1992, aj s roztrúsenými položkami v iných zákonoch, a vyradiť nesystémové a nefunkčné zmeny a nejasnosti," pokračuje I. Pauer. Po audite by potom bolo možné vyhovujúce a použiteľné ustanovenia zachovať a sústrediť ich s novými, pre prax použiteľnými návrhmi z predloženého návrhu a pripomienkami konzultačnej komisie do veľkej novely.

Prijatie nového stavebného zákona namiesto terajšieho ešte z roku 1976 je jednou z priorit vlády SR.

SR má pri vyššom plate najvyššiu cenu práce v 11 krajinách regiónu

21. 2. 2018

Pri ročnej hrubej mzde 40-tisíc eur a 90-tis. eur je na Slovensku najvyššia celková cena práce spomedzi 11 krajín strednej a juhovýchodnej Európy. Vyplýva to zo štúdie, ktorú vypracovala poradenská spoločnosť

TPA. Pri ročnej hrubej mzde 150-tis. eur je celková cena práce na Slovensku druhá najvyššia po Maďarsku. Pri ročnej hrubej mzde vo výške 40-tis. eur a 90-tis. eur je na Slovensku tiež najväčší rozdiel medzi celkovou cenou práce a čistou mzdou, pri ročnej hrubej mzde 150-tis. eur je tento rozdiel druhý najvyšší po Maďarsku.

Odborníci firmy TPA porovnali náklady na prácu na Slovensku s nákladmi v ďalších desiatich vybraných krajinách strednej a juhovýchodnej Európy v troch platových triedach, ktoré zodpovedajú trom rozličným pozíciám v rámci organizácie. Okrem Slovenska išlo o Českú republiku, Rakúsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Chorvátsko, Slovinsko, Srbsko, Albánsko a Bulharsko. S výnimkou Albánska a Srbska sú všetky tieto krajiny súčasťou EÚ, a preto patria do pôsobnosti právnych predpisov EÚ v oblasti sociálneho zabezpečenia.

TPA je poradenskou spoločnosťou pôsobiacou v strednej a juhovýchodnej Európe, ktorá ponúka daňové poradenstvo, účtovníctvo a audit. Skupina TPA pôsobí v 11 krajinách strednej a juhovýchodnej Európy, v ktorých sa vykonávala štúdia.

Rast nových objednávok priemyslu vlni najslabší od krízy v roku 2009

23. 2. 2018

Nových objednávok v priemysle na Slovensku koncom minulého roku ubúdalo. Ich objem v decembri 2017 dosiahol 3,647 miliardy eur, čo v medziročnom porovnaní znamenalo pokles o 5,3 percenta. V novembri pritom vykázali, naopak, medziročný rast o 5,2 perc. Medzimesačne vlni v decembri oproti novembri po zohľadnení sezónnych vplyvov sa nové zákazky priemyslu znížili o 6,2 perc.

Ako ďalej informoval Štatistický úrad SR, objem nových priemyselných objednávok na Slovensku za celý rok 2017 dosiahol 49,943 mld. eur. V porovnaní s rokom 2016 tak vzrástli len mierne, o 1,5 perc. Rok predtým pritom objem nových zákaziek priemyslu stúpil o 6,1 perc. a v roku 2015 dokonca o 7 perc. Vlnajší rast nových objednávok v priemysle na Slovensku tak bol najpomalší od takmer 20-percentného krízového prepadu v roku 2009.

Články sú usporiadané podľa dátumu ich vydania

□

Technické normy

Aktuálne slovenské technické normy v sektore stavebníctva a výstavby

Mesačník slovenského stavebníctva pravidelne prináša informácie o nových slovenských technických normách (STN) vydaných v sektore stavebníctva a výstavby. V prípade záujmu možno navští-

viť stránku Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR www.unms.sk – virtuálnu predajňu technických noriem, kde sa bez registrácie dá oboznámiť so základnými informáciami o každej technickej norme vrátane ceny, informácie o jazyku normy, v prípade noriem preložených do slovenského jazyka informácie o predmete normy, prípadne informácie o nahradených normách.

Každú technickú normu si možno objednať v tlačenej alebo elektronickej podobe. Elektronicná podoba normy existuje v troch verziách:

- bez možnosti tlače a prenosu textu a obrázkov (iba na čítanie),
- bez možnosti tlače s možnosťou prenosu textu a obrázkov,
- s možnosťou tlače s prenosom textu a obrázkov.

Do vašej pozornosti kladieme aj stránku sekcie [odboru technickej normalizácie](#), ako aj podstránku [Nové normy, poplatky za produkty a služby ÚNMS SR](#) a [kontakt na odbor technickej normalizácie](#).

(sn)

□

Slovenské technické normy / február 2018

Ponuka STN, ich zmien a opráv vydaných tlačou a oznámením vo Vestníku ÚNMS SR¹

Označenie a triediaci znak	Názov
STN EN 303-2 (07 0251)	Vykurovacie kotly. Časť 2: Vykurovacie kotly vybavené tlakovými horákmi. Osobitné požiadavky na kotly vybavené rozprašovacími horákmi na olejové palivá ****) (EN 303-2: 2017)
STN EN 16798-3 (12 7015)	Energetická hospodárnosť budov. Vetranie budov. Časť 3: Vetranie nebytových budov. Všeobecné požiadavky na vetracie a klimatizačné systémy (Moduly M5-1, M5-4) ****) (EN 16798-3: 2017)
STN EN 16798-5-2 (12 7015)	Energetická hospodárnosť budov. Vetranie budov. Časť 5-2: Metódy výpočtu potreby energie pre vetracie systémy (Moduly M5-6, M5-8, M6-5, M6-8, M7-5, M7-8). Metóda 2: Distribúcia a výroba ****) (EN 16798-5-2: 2017)
STN EN ISO 14903 (14 0649)	Chladiace zariadenia a tepelné čerpadlá. Kvalifikácia tesnosti komponentov a spojov (ISO 14903: 2017) ****) (EN ISO 14903: 2017, ISO 14903: 2017)
STN EN 16851 (27 0500)	Žeriavy. Ľahké žeriavové systémy (EN 16851: 2017)
STN EN 62561-3 (35 7605)	Súčasti systému ochrany pred bleskom (LPSC). Časť 3: Požiadavky na oddel'ovacie iskriská (ISG) ****) (EN 62561-3: 2017, IEC 62561-3: 2017)
STN EN 14354 (49 2519)	Dosky na báze dreva. Drevené dyhové podlahové krytiny ****) (EN 14354: 2017)
STN EN 131-2 + A2 (49 3801)	Rebríky. Časť 2: Požiadavky, skúšanie, označovanie (EN 131-2:2010+A2: 2017)
TNI CEN/TR 17113	Stavebné výrobky. Posudzovanie uvoľňovania nebezpečných látok. Žiarenie

(72 0021)	zo stavebných výrobkov. Posúdenie dávky emitovaného gamažiarenia ****) (CEN/TR 17113: 2017)
STN EN ISO 12354-1 (73 0512)	Stavebná akustika. Výpočet akustických vlastností budov z vlastností stavebných prvkov. Časť 1: Vzduchová nepriezvučnosť medzi miestnosťami (ISO 12354-1: 2017) ****) (EN ISO 12354-1: 2017, ISO 12354-1: 2017)
STN EN ISO 12354-2 (73 0512)	Stavebná akustika. Výpočet akustických vlastností budov z vlastností stavebných prvkov. Časť 2: Kroková nepriezvučnosť medzi miestnosťami (ISO 12354-2: 2017) ****) (EN ISO 12354-2: 2017, ISO 12354-2: 2017)
STN EN ISO 12354-3 (73 0512)	Stavebná akustika. Výpočet akustických vlastností budov z vlastností stavebných prvkov. Časť 3: Vzduchová nepriezvučnosť proti vonkajšiemu zvuku (ISO 12354-3: 2017) ****) (EN ISO 12354-3: 2017, ISO 12354-3: 2017)
STN EN ISO 12354-4 (73 0512)	Stavebná akustika. Výpočet akustických vlastností budov z vlastností stavebných prvkov. Časť 4: Prenos zvuku z budovy do vonkajšieho priestoru (ISO 12354-4: 2017) ****) (EN ISO 12354-4: 2017, ISO 12354-4: 2017)
STN EN ISO 10211 (73 0551)	Tepelné mosty v budovách pozemných stavieb. Tepelné toky a povrchové teploty. Podrobné výpočty (ISO 10211: 2017) ****) (EN ISO 10211: 2017, ISO 10211: 2017)
STN EN ISO 6946 (73 0559)	Stavebné prvky a konštrukcie. Tepelný odpor a súčiniteľ prechodu tepla. Výpočtová metóda (ISO 6946: 2017) ****) (EN ISO 6946: 2017, ISO 6946: 2017)
STN EN ISO 13370 (73 0562)	Tepelnotechnické vlastnosti budov. Šírenie tepla zeminou. Výpočtové metódy (ISO 13370: 2017) ****) (EN ISO 13370: 2017, ISO 13370: 2017)
STN EN ISO 13789 (73 0563)	Tepelnotechnické vlastnosti budov. Merný tepelný tok prechodom tepla a vetraním. Výpočtová metóda (ISO 13789: 2017) ****) (EN ISO 13789: 2017, ISO 13789: 2017)
STN EN ISO 14683 (73 0564)	Tepelné mosty v stavebných konštrukciách. Lineárny stratový súčiniteľ. Zjednodušené metódy a orientačné hodnoty (ISO 14683: 2017) ****) (EN ISO 14683: 2017, ISO 14683: 2017)
STN EN ISO 13786 (73 0567)	Tepelnotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií. Tepelno-dynamické charakteristiky. Výpočtové metódy (ISO 13786: 2017) ****) (EN ISO 13786: 2017, ISO 13786: 2017)
STN EN ISO 10077-1 (73 0591)	Tepelnotechnické vlastnosti okien, dverí a okeníc. Výpočet súčiniteľa prechodu tepla. Časť 1: Všeobecne (ISO 10077-1: 2017) ****) (EN ISO 10077-1: 2017, ISO 10077-1: 2017)
STN EN ISO 10077-2 (73 0591)	Tepelnotechnické vlastnosti okien, dverí a okeníc. Výpočet súčiniteľa prechodu tepla. Časť 2: Numerická metóda na rámy (ISO 10077-2: 2017) ****) (EN ISO 10077-2: 2017, ISO 10077-2: 2017)
STN EN ISO 52022-1 (73 0701)	Energetická hospodárnosť budov. Tepelné, solárne a svetelné vlastnosti stavebných konštrukcií a častí budov. Časť 1: Zjednodušená výpočtová metóda solárnych a svetelných charakteristík na zariadenia slnečnej ochrany kombinované so zasklením (ISO 52022-1: 2017) ****) (EN ISO 52022-1: 2017, ISO 52022-1: 2017)

TNI CEN ISO/TR 52022-2 (73 0701)	Energetická hospodárnosť budov. Tepelné, solárne a svetelné vlastnosti stavebných konštrukcií a častí budov. Časť 2: Vysvetlenie a zdôvodnenie (ISO/TR 52022-2: 2017) *****) (CEN ISO/TR 52022-2: 2017, ISO/TR 52022-2: 2017)
STN EN ISO 52022-3 (73 0701)	Energetická hospodárnosť budov. Tepelné, solárne a svetelné vlastnosti stavebných konštrukcií a častí budov. Časť 3: Podrobná výpočtová metóda solárnych a svetelných charakteristík na zariadenia slnečnej ochrany kombinované so zasklením (ISO 52022-3: 2017) *****) (EN ISO 52022-3: 2017, ISO 52022-3: 2017)
STN EN ISO 52016-1 (73 0704)	Energetická hospodárnosť budov. Výpočet potreby tepla na vykurovanie a chladenie, vnútorné teploty a citeľná a latentná tepelná záťaž. Časť 1: Výpočtové postupy (ISO 52016-1: 2017) *****) (EN ISO 52016-1: 2017, ISO 52016-1: 2017)
TNI CEN ISO/TR 52016-2 (73 0704)	Energetická hospodárnosť budov. Výpočet potreby tepla na vykurovanie a chladenie, vnútorné teploty a citeľná a latentná tepelná záťaž. Časť 2: Vysvetlenie a zdôvodnenie ISO 52016-1 a ISO 52017-1 (ISO/TR 52016-2: 2017) *****) (CEN ISO/TR 52016-2: 2017, ISO/TR 52016-2: 2017)
STN EN ISO 52017-1 (73 0705)	Energetická hospodárnosť budov. Citeľná a latentná tepelná záťaž a vnútorné teploty. Časť 1: Všeobecné výpočtové postupy (ISO 52017-1: 2017) *****) (EN ISO 52017-1: 2017, ISO 52017-1: 2017)
STN EN ISO 52018-1 (73 0706)	Energetická hospodárnosť budov. Indikátory čiastkových požiadaviek na EHB súvisiacich s bilanciou tepelnej energie a vlastnosťami budov. Časť 1: Prehľad možností (ISO 52018-1: 2017) *****) (EN ISO 52018-1: 2017, ISO 52018-1: 2017)
TNI CEN ISO/TR 52018-2 (73 0706)	Energetická hospodárnosť budov. Indikátory čiastkových požiadaviek na EHB súvisiacich s bilanciou tepelnej energie a vlastnosťami budov. Časť 2: Vysvetlenie a zdôvodnenie ISO 52018-1 (ISO/TR 52018-2: 2017)*****) (CEN ISO/TR 52018-2: 2017, ISO/TR 52018-2: 2017)
STN EN ISO 12631 (73 0707)	Tepelnotechnické vlastnosti závesných stien. Výpočet súčiniteľa prechodu tepla (ISO 12631: 2017)*****) (EN ISO 12631: 2017, ISO 12631: 2017)
STN EN ISO 52000-1 (73 0712)	Energetická hospodárnosť budov. Zastrešujúce hodnotenie EHB. Časť 1: Všeobecný rámec a postupy (ISO 52000-1: 2017)*****) (EN ISO 52000-1: 2017, ISO 52000-1: 2017)
TNI CEN ISO/TR 52000-2 (73 0712)	Energetická hospodárnosť budov. Zastrešujúce hodnotenie EHB. Časť 2: Vysvetlenie a zdôvodnenie ISO 52000-1 (ISO/TR 52000-2: 2017)*****) (CEN ISO/TR 52000-2: 2017, ISO/TR 52000-2: 2017)
TNI CEN ISO/TR 52019-2 (73 0718)	Energetická hospodárnosť budov. Tepelno-vlhkostné vlastnosti stavebných konštrukcií a ich častí. Časť 2: Vysvetlenie a zdôvodnenie (ISO/TR 52019-2: 2017)*****) (CEN ISO/TR 52019-2: 2017, ISO/TR 52019-2: 2017)
STN EN ISO 52010-1 (73 0719)	Energetická hospodárnosť budov. Podmienky vonkajšieho prostredia. Časť 1: Konverzia klimatických údajov na energetické výpočty (ISO 52010-1: 2017) *****) (EN ISO 52010-1: 2017, ISO 52010-1: 2017)
TNI CEN ISO/TR 52010-2 (73 0719)	Energetická hospodárnosť budov. Podmienky vonkajšieho prostredia. Časť 2: Vysvetlenie a zdôvodnenie ISO 52010-1 (ISO/TR 52010-2: 2017) *****)

(CEN ISO/TR 52010-2: 2017, ISO/TR 52010-2: 2017)

STN EN ISO 52003-1
(73 0720)

Energetická hospodárnosť budov. Ukazovatele, požiadavky, hodnotenie a certifikáty. Časť 1: Všeobecné aspekty a aplikácia na celkovú energetickú hospodárnosť (ISO 52003-1: 2017) **)**
(EN ISO 52003-1: 2017, ISO 52003-1: 2017)

TNI CEN ISO/TR 52003-2
(73 0720)

Energetická hospodárnosť budov. Ukazovatele, požiadavky, hodnotenie a certifikáty. Časť 2: Vysvetlenie a zdôvodnenie ISO 52003-1 (ISO/TR 52003-2: 2017) **)**
(CEN ISO/TR 52003-2: 2017, ISO/TR 52003-2: 2017)

STN EN 14081-1
(73 1716)

Drevené konštrukcie. Pevnostne triedené konštrukčné rezivo s pravouhlým prierezom. Časť 1: Všeobecné požiadavky
(EN 14081-1: 2016)

STN EN 13848-5
(73 6315)

Železnice. Koľaj. Kvalita geometrie koľaje. Časť 5: Geometrické stupne kvality. Koľaj, výhybky a križovania **)**
(EN 13848-5: 2017)

STN EN ISO 9405
(80 4417)

Textilné podlahové krytiny. Hodnotenie zmien vzhľadu (ISO 9405: 2015) **)**
(EN ISO 9405: 2017, ISO 9405: 2015)

STN EN 1496
(83 2624)

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Záchranné zdvíhacie zariadenia
(EN 1496: 2017)

STN EN 13553
(91 7895)

Pružné dlážkoviny. Polyvinylchloridové dlážkoviny určené do špeciálne vlhkého prostredia. Špecifikácia **)**
(EN 13553: 2017)

STN EN 13845
(91 7896)

Pružné dlážkoviny. Polyvinylchloridové dlážkoviny so zvýšenou odolnosťou proti šmyku. Špecifikácia **)**
(EN 13845: 2017)

Zmeny STN

STN EN ISO 28927-2/A1
(01 1460)

Ručné prenosné mechanizované náradie. Skúšobné metódy hodnotenia emisií kmitania. Časť 2: Kl'úče, uťahovače na matice a skrutkovače (ISO 28927-2: 2009). Zmena A1 **)**
(EN ISO 28927-2:2009/A1: 2017, ISO 28927-2:2009/Amd 1: 2017)

STN EN 50131-1/A2
(33 4591)

Poplachové systémy. Elektrické zabezpečovacie a tiesňové poplachové systémy. Časť 1: Požiadavky na systém. Zmena A2 **)**
(EN 50131-1:2006/A2: 2017)

STN EN ISO 11378-2/A1
(80 4426)

Textilné podlahové krytiny. Laboratórne skúšky špinivosti. Časť 2: Bubnová skúška (ISO 11378-2:2001/Amd1: 2017). Zmena A1 **)**
(EN ISO 11378-2:2001/A1: 2017, ISO 11378-2:2001/Amd 1: 2017)

Pozn.

- > ¹ ÚNMS SR – Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
- > Normy označené *) preberajú medzinárodné alebo európske normy prevzatím originálu (súčasťou normy je národný predhovor a znenie normy v pôvodnom jazyku).
- > Normy označené ***) preberajú medzinárodné alebo európske normy v jazyku člena CEN/CENELEC s národnou titulnou stranou.
- > Normy označené ****) preberajú medzinárodné alebo európske normy oznámením vo Vestníku ÚNMS SR (bez vydania titulnej strany STN tlačou).

□